

Gruppeinterviewet

Forberedelse

Til gruppeinterviewet skal der, såvel som i interview af enkeltpersoner, som beskrevet ovenfor, findes interviewpersoner og udfærdiges en spørgeguide. Dele af den forberedelse er væsentligt anderledes ved gruppeinterview. Disse dele vil blive gennemgået i det følgende.

Valg af interviewpersoner

Til forskel for interviews med enkeltpersoner skal der i udvælgelsen af deltagere i gruppeinterviewet tænkes i antal og gruppedynamik. Valgene heraf afhænger af formålet med interviewet.

- **Vær klar på formålet.** Der kan være flere årsager til at vælge gruppeinterviewet. F.eks. at samle flere interviewpersoner på samme tid og spare tid og ressourcer, at aflæse relationer internt i grupper eller mellem forskellige grupper, eller at finde ud af hvilke grundforhold ved emnet en gruppe kan diskutere sig til enighed om.
- **Beskriv gruppen.** Afhængig af formålet kan du sætte kriterierne for gruppens sammensætning. F.eks. kan gruppen bestå af:
  - Personer der repræsenterer forskellige oplevelser med emnet – eller omvendt – f.eks. "aktive" og "passive" forældre i en klassesammenhæng.
  - Personer fra forskellige grupper – f.eks. borgere og medarbejdere
  - Personer med forskellig baggrund – f.eks. socialt eller etnisk.
- **Udvælg 3-12 deltagere.** At have få deltagere kan skabe en tryggere og mere intim stemning og give rum til mere fordybelse og refleksion. Flere deltagere giver flere forskellige perspektiver og synspunkter på emnet for gruppeinterviewet. Det kan være kilde til øget diskussion, da deltagerne skal forholde sig til flere forskellige udsagn.

Eksempel på spørgeguide

Kort introduktion

Formålet med gruppeinterviewet er at høre jeres holdninger til skole-hjem samarbejdet. Alle holdninger er velkomne, og det er vigtigt, at alle kan komme til orde, lytter og forholder sig til det, som bliver sagt

Overordnet tema: Skole-hjem samarbejde

Hvordan oplever I jeres samarbejde med skolen?

Uddybende spørgsmål

Hvordan oplever I samarbejdet med klasselæreren?

Hvad får I ud af forældremøderne?

Hvordan oplever I information om, hvad der foregår i dit barns klasse.

Udsagn

Når jeg skriver til en lærer, forventer jeg svar indenfor 2 timer.

Det er skolens ansvar, hvordan mit barn opfører sig i timerne.

Opsamling

Er der nogen som har nogle afsluttende kommentarer eller spørgsmål?

Spørgeguide

Et gruppe interview vil som oftest hovedsageligt berøre ét eller få emner og have færre spørgsmål end et interview med én person, da flere skal svare og reagere på hinandens svar (se eksempel ovenfor).

- **Find interviewemne(r).** Valget af disse afhænger igen af formålet. Tænk f.eks. i om det er et emne, du gerne vil have gruppens perspektiver på eller noget konkret, du ønsker diskutere for at se, hvad der er enighed/uenighed om, og hvordan deltagerne positionerer sig.

- **Formuler spørgsmål.** Lav åbne spørgsmål som kan drøftes i gruppen. Tilføj eventuelt mere lukkede spørgsmål eller konkrete udsagn, som deltagerne kan forholde sig til for at fremkalde umiddelbare reaktioner, som du efterfølgende kan spørge uddybende ind til.
- **Brug evt. andre input.** Afhængig af formålet kan det være relevant at lade deltagerne forholde sig til eksempelvis et filmklip eller et oplæst tekststykke.
- **Læg blødt ud.** Lad deltagerne mærke hinanden og snakke sig varme ved at starte med lidt lettere spørgsmål. Herefter kan du gå til ømmere eller mere holdningsprægede spørgsmål.
- **Prioriter spørgsmål og emner.** Læg de vigtigste spørgsmål og emner tidligt i interviewet, så du er sikker på, I når dem. Gruppeinterviews er mere uforudsigelige og sværere at kontrollere end interviews med enkeltpersoner, og det er derfor ikke sikkert, at I når alle spørgsmål.

Udførelse (ca. 2 timer)

I gruppeinterviews er du moderator. Udover at stille spørgsmål er det din opgave at være ordstyrer og f.eks. sørge for progression, at alle kan komme til orde og at der er en vis orden. Gruppeinterviewet handler ikke om at stille spørgsmål og få ét svar, men om at facilitere en samtale.

- **Klargør lokalet.** Alle deltagere skal sidde om ét bord og kunne se hinanden. Prøv at lave en rar atmosfære og sørg for kaffe, snacks eller andet.
- **Introducer dig selv og netværket.** Læg altid ud med en kort introduktion og gentag gerne hvad interviewet omhandler, hvad det skal bruges til, og hvor glad du er for, at interviewpersonerne vil deltage
- **Sæt rammen.** Forklar hvordan interviewet vil forløbe. Læg f.eks. vægt på at der ikke er nogle dårlige input, at rummet skal forblive åbent og

ikke fordømmende, og at alle lytter og lader hinanden komme til orde.

- **Bed om lov til at optage interviewet.** Det kan varmt anbefales at optage interviewet som lyd eller film. På den måde kan du genhøre interviewet, finde vigtige pointer og citater og afspille klip senere i processen (se metoden *film og lyd*). Det kan være grænseoverskridende for nogen, så det er vigtigt at spørge om lov og forklare, hvorfor du optager.
- **Introduktionsrunde.** Lad deltagerne introducere sig selv.
- **Moderer interviewet.** Gruppeinterviewet kan være svært at styre. Det er dit ansvar at sørge for, at I holder jer nogenlunde til emnet, og at alle kommer til orde. Der vil være deltagere, der er mere dominerende end andre, og det kan blive nødvendigt at begrænse deres tale tid og omvendt stille mere direkte spørgsmål til tilbageholdende deltagere. Lav om nødvendigt en taleliste.
- **Stil uddybende spørgsmål.** Bed interviewpersonerne om at uddybe eller eksemplificere. Eller brug spørgsmål som "deler du den samme oplevelse som X" til at få andre deltagere til at forholde sig til udsagn.
- **Vær åben, undrende og naiv.** Stil de dumme spørgsmål og vær generelt nysgerrig på interviewpersonerne. Lad gruppen mærke din nysgerrighed og tilstedeværelse og sørg for ikke at være for bundet af din spørgeguide.
- **Tag noter.** Notér dig f.eks. de gode citater undervejs – men pas på ikke at blive for optaget af at skrive så du mister kontakten til gruppen.
- **Saml op.** Lav en opsamling til sidst hvor alle har mulighed for at komme med kommentarer og spørgsmål. På den måde får I rundet ordentligt af og sørget for, at ingen sidder og brænder inde med noget.

- **Afslut interviewet.** Afslut interviewet ved at takke for deltagelse. Afklar eventuelt med interviewpersonerne om du må kontakte dem igen om nødvendigt.

Bearbejdning

Når du er færdig med interviewet, skal det bearbejdes. Brug noget tid på at reflektere over hvilke opdagelser og indsigter du opnåede ved interviewet. Gør det gerne samme dag, mens det stadig står klart i hukommelsen. Lyt interviewet igennem og skriv centrale citater ned. Se kapitlet om tematisering for yderligere input til bearbejdning i netværket.

Overvej

Aktiver dine netværksdeltagere så meget i interviewprocessen som muligt. Netværksdeltagerne får ejerskab til processen, og de opdagelser, I gør

jer, får mere gennemslagskraft, ved at deltagerne oplever dem på første hånd i stedet for at få dem formidlet. Planlæg interviewet sammen, lav spørgeguiden sammen f.eks. via brainstorm og lad deltagerne foretage og bearbejde interviewet – f.eks. i grupper af to.

Hvis interviewet omhandler en specifik situation eller lokation så overvej at foretage interviewet i det miljø, det berører. Kombiner eventuelt med metoden *Fotosafari*.

Hvis spørgeguiden bliver meget lang, detaljeret eller der er behov for meget konkrete svar eller oplevelser så overvej at lave interviews med enkeltpersoner i stedet.

Gruppeinterview kan bruges i mange faser af netværksarbejdet og kan kombineres med andre metoder - f.eks. test af prototyper.

